

GJESÅSEN GRENDERÅD
Vestre Gjesåsveg 508
2280 GJESÅSEN
Att.Thor Arnstein Berg

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marie-Louise Olsen, 61 26 60 76

Gjesåssjøen naturreservat - dispensasjon - avholdelse av fiskekonkurranse 20. august 2022

Statsforvalteren i Innlandet gir, med hjemmel i fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat § 5 punkt 7, Gjesåsen Grenderåd v/ Thor Arnstein Berg dispensasjon fra verneforskriften for Gjesåssjøen naturreservat § 3 punkt 6 for å arrangere en fiskekonkurranse på dagtid i løpet av 20. august 2022. Se vurdering og tilknyttede vilkår nedenfor.

Søknad

Vi viser til deres søknad av 17. juli 2022 om dispensasjon fra fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat for å arrangere en fiskekonkurranse den 20. august 2022.

Dere viser til at arrangementet, som ble gjennomført på gitt tillatelse i 2021, var svært vellykket med gode tilbakemeldinger fra deltakere. Dere opplyser at området ble forlatt rent og avfall ble håndtert på en god måte, samt at alle regler og forutsetninger for fiskekonkurransen i 2021 ble overholdt.

Dere skriver at Gjesåsen Grenderåd som arrangør på like fot med 2021 vil påse:

- at det ikke benyttes båt med større motor enn 4 HK
- informasjon om at båter og utstyr vaskes før utsetting/bruk
- funksjonærer som følger opp overholdelse av catch/release reglementet
- funksjonærer som bidrar til at båtutsettingsplass benyttes (kun Sjøsand og Sjølistranda benyttes)
- kun fiskestenger benyttes som utstyr
- avfallshåndtering
- håndtering av innkommet fisk

Konkurransen vil ha samme regler som 2021:

- Pliktig catch/release for gjedde over 60 cm og abbor over 35 cm

Gjesåssjøen naturreservat

Gjesåssjøen naturreservat ble opprettet 31. mai 2002 med hjemmel i naturvernloven. Formålet med opprettelsen er å bevare et viktig våtmarksområde og å verne om vegetasjonen, det karakteristiske og interessante fuglelivet og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Ifølge fredningsforskriften § 3 punkt 2 er dyrelivet, herunder deres hi, reir og egg er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødige forstyrrelser samt jf. § 3 punkt 6 er idrettsarrangementer, jaktprøver, fiskekonkurranser og andre arrangementer forbudt. Forskriften § 5 punkt 7 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til fiskekonkurranser og andre arrangementer.

Når det gjelder motorisert ferdsel med båt er det tillatt å bruke båt med en motorstørrelse på maks 4 hestekrefter (dette gjelder også elmotor) i løpet av perioden 20. juni- 31. august. Båter kan settes ut og tas opp ved Sjølistranda og Sjøsand. Fiske er tillatt etter fredningsforskriften.

Det følger av naturmangfoldloven § 7, at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

I forvaltningsplan for Gjesåssjøen naturreservat av 25. mars 2011 er det gitt følgende beskrivelse og retningslinjer vedrørende jakt og fiske (side 35): Det blir drevet en del fritidsfiske i Gjesåssjøen. Fiskeaktiviteter i reservatet må ikke utføres på en slik måte at det medfører unødig forstyrrelse av dyre- og fuglelivet i reservatet. Fiske i Gjesåssjøen kan foregå fra land eller fra båt som kan ha motor inntil 4 hk. Fra båt med motor kan det imidlertid kun fiskes i tidsrommet fra og med 20. juni til og med 31. august. Omfanget av fiskeaktiviteter i reservatet og eventuelle konsekvenser for dyre- og fuglelivet som skyldes fiske vil bli fortløpende vurdert.

Statsforvalterens vurdering

Gjesåssjøen naturreservat er en rik kulturlandskapssjø i Åsnes kommune. Naturreservatet er omkranset av jordbruksarealer med en vegetasjonssone av varierende bredde langsmed innsjøen. Det er rik forekomst av fuglearter som er tilknyttet slike grunne og næringsrike innsjøer som Gjesåssjøen. Det er påvist ca. 150 fuglearter ved naturreservatet og i de nærmeste omgivelsene. Gjesåssjøen er registrert som beite-/yngle- og/eller rasteområde for blant annet artene; horndykker (VU), hettemåke (VU), sothøne (VU), dvergdykker (VU), storspove (VU), knekkand (EN), bergand (VU) og toppdykker (NT). I tillegg til det rike fuglelivet finnes en rekke fiskearter i Gjesåssjøen herunder ørret, gjedde, abbor, hork, steinsmett, lake, brasme, mort og ørekyt. Kreps og stor dammusling finnes også i sjøen. Flere pattedyr, blant annet rådyr og bever, finner næring og skjul i kantsonen.

Kunnskapen om verneverdiene i naturreservatet er relativt god. I den senest rapporten som er utarbeidet på oppdrag fra Statsforvalteren *Fugler i 20 våtmarksreservater i Hedmark 1013-20* har vi oppdatert kunnskap gjeldende spesielt fuglelivet. I rapporten konkluderes blant annet følgende: *Gjesåssjøen har den klart artsrikeste forekomst av våtmarksfugler av de 20 reservatene. Det er påvist hele 90 slike arter, men antallet som hekker/trolig hekker er beskjedne 17. Reservatet har også førsteplass når det gjelder antall påviste rødlistearter, med 43. Sjøen har rik forekomst av arter knyttet til grunne, næringsrike lavlandssjøer. Det finnes få slike sjøer i Hedmark, derfor er en del av artene som finnes her fåtallige hos oss.* Kunnskapen om vegetasjonen er ikke oppdatert systematisk siden forvaltningsplanen ble godkjent, men vi har ikke fått informasjon om at denne skulle ha endret seg vesentlig siden da. Dette spiller ei mindre rolle for vurderingen av deres søknad, og derfor mener vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å kunne vurdere denne søknaden og at vi trenger imidlertid ikke å legge stor vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 8 og § 9 (føre-var-prinsippet).

Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår aktiviteter i naturreservatet som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nutidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nutid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit for bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor, at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus. Virkningen av alle tiltak og all aktivitet skal vurderes samlet, både summen av tidligere, nåværende og framtidig påvirkning av naturmangfoldet. Hensikten er å hindre gradvis reduksjon av verneverdiene.

Verneverdier som kan bli påvirket av en fiskekonkurranse er først og fremst dyrelivet. Samtidig er det i verneforskrift for Gjesåssjøen naturreservat § 5 punkt 7 åpnet opp for forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til fiskekonkurranser og andre arrangementer. Statsforvalteren ønsker å legge til rette for at naturreservatet i noen grad kan brukes i friluftssammenheng for folk flest, uten at det går på bekostning av verneverdiene. I relasjon til arrangementer er det i meget begrenset omfang åpnet opp for det i Gjesåssjøen naturreservat. Gjesåssjøen naturreservat har viktige forekomster av sjeldne og sårbare fuglearter, disse er primært forekommende i forbindelse med vår- og høsttrekket samt i hekkeperioden. Å tillate en fiskekonkurranse i tidsperioden der det er lov å bruke motorbåt og når våtmarksfuglene er ferdige med hekkeperioden, vil etter vår vurdering ikke føre til at den samlede belastningen blir for stor i 2022 jf. naturmangfoldloven § 10. Datoen 20. august ligger før høsttrekket, og arrangementet anses imidlertid for å være en forbigående forstyrrelse i en periode som ikke er overveiende sårbar.

Dersom dere sørger for at området ikke forsøples, at det ikke spres fremmede arter inn i verneområdet og at det tas stort hensyn til fuglelivet, bør fiskekonkurransen kunne arrangeres i løpet av dagen 20. august 2022 som planlagt, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vi ønsker ikke at gjentakende arrangementer belaster det samme naturreservat/verneområde år etter år. Arrangementer som fiskekonkurranser bør primært legges utenfor områder som har reservatstatus. Dersom det i fremtiden kommer flere søknader av denne typen aktivitet i Gjesåssjøen naturreservat, vil den samlede belastningen potensielt bli for stor, og dette er noe Statsforvalteren er oppmerksom på. Det må gjøres en nærmere vurdering av totalbelastningen på området for å kunne se an totalbehovet fra år til år. Dersom denne situasjonen oppstår gjøres belastningsanalysen opp mot verneformålet og verneverdiene, dette er også i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen.

Naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver er ikke relevant i denne saken.

Vedtak

Med hjemmel i fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat § 5 punkt 7 gir Statsforvalteren i Innlandet Gjesåsen Grenderåd dispensasjon fra fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat § 3 punkt 6 for å arrangere en fiskekonkurranse den 20. august 2022. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

- Det skal tas stort hensyn til vegetasjon og dyreliv i løpet av konkurransen.
- Arrangementet på vannet skal holde seg innenfor tidsrommet kl. 12-17 den 20. august.

- Båter skal settes ut og tas opp fra de to faste stedene ved Sjølistranda og Sjøsand. Tillatelse til dette avklares med grunneier på forhånd.
- Alt utstyr inkl. båter og motor skal være vasket før de settes ut i Gjesåssjøen, for å unngå spredning av fremmede organismer.
- Det skal ikke brukes båter med båtmotorstørrelse større enn 4 hestekrefter (gjelder også elmotor).
- Eventuelt søppel i forbindelse med arrangementet skal fjernes.

Statens naturoppsyn får en kopi av denne tillatelsen, og arrangementet kan bli kontrollert i felt.

Dette vedtaket er fattet med hjemmel i fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat. Vi gjør oppmerksom på at denne dispensasjonen kun gjelder i forhold til fredningsforskriften for Gjesåssjøen naturreservat. Dere må selv innhente tillatelse etter annet lovverk i tillegg til eventuell grunneiertillatelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for å klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren i Innlandet.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie-Louise Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

ÅSNES KOMMUNE
Statens naturoppsyn (SNO lokalt)

Rådhusgata 1

2270

FLISA